

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
ΤΜΗΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

BENIZELOY 64, 546 31 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΤΗΛ.: 2310 278817-8, FAX: 2310 236308
Δ/ΝΣΗ E-mail: documentation@geotee.gr
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Σωτήρης Αθανασιάς

ΘΕΜΑ: «Σχέδιο Νόμου για το ρυθμιστικό
πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων»

Θεσσαλονίκη, 16 Δεκεμβρίου 2020
Αρ. Πρωτ.: 7373

ΠΡΟΣ

Το Υπουργείο Ανάπτυξης
& Επενδύσεων
Γραφείο Υπουργού
κ. Άδωνι Γεωργιάδη
Email: minister.sec@mnec.gr

Κοινοποίηση:

Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών
Γραφείο Υπουργού
κ. Αχιλλέα Καραμανλή
Email: gram-yπουργου@yme.gov.gr

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

στα πλαίσια της δημόσιας διαβούλευσης επί του Σχεδίου Νόμου «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των Δημοσίων Συμβάσεων και ειδικότερες ρυθμίσεις για τις προμήθειες στους τομείς της Άμυνα και της Ασφάλειας», σας καταθέτουμε παρακάτω τις παρατηρήσεις και προτάσεις του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας επί των διατάξεων του νομοσχεδίου:

A. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η αναγκαία αλλαγή του Ν. 4412/2016 θα πρέπει εν γένει να αντιμετωπιστεί σφαιρικά, στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού των Δημοσίων Συμβάσεων, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη τα οικονομικά μεγέθη της Ελλάδας, των επιχειρήσεών της και σημερινής, εξαιρετικά δύσκολης, οικονομικής πραγματικότητας.

Σήμερα, το κόστος των γραφειοκρατικών διαδικασιών συμμετοχής και διεκπεραίωσης μιας δημόσιας σύμβασης αποτελεί δυσανάλογα μεγάλο ποσοστό της αξίας της, δυσβάστακτο πολλές φορές για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του χώρου, μειώνοντας έτσι τη βιωσιμότητα και παραγωγικότητα του κλάδου. Παρατηρείται αύξηση του βάρους και κόστους των νομικών και διοικητικών θεμάτων, σε βάρος των τεχνικών πλευρών που θα έπρεπε να είναι τα κυρίαρχα σε συμβάσεις έργων και μελετών.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει επικρατήσει η τακτική να δημιουργείται ειδικό καθεστώς για τις μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε πολλούς τομείς της οικονομίας, καθώς αυτές θεωρούνται κρίσιμες για την απασχόληση, αλλά και το επιχειρείν. Η ύπαρξη κάτω ορίων που

προβλεπόταν στην νομοθεσία μας θεωρείται στρατηγικής σημασίας και πρέπει άμεσα να επανέλθει για συμβάσεις κάτω των ορίων της Οδηγίας, ως βασικό μέτρο προστασίας των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ).

Με βάση τα παραπάνω, προτείνουμε να ισχύσει απλή, ευέλικτη, εθνική νομοθεσία για τα έργα κάτω του 1.000.000€, αναπτυξιακού χαρακτήρα. Θα πρέπει άμεσα να εξεταστεί και να εφαρμοστεί ένα ευνοϊκότερο καθεστώς, έχοντας σαν στόχο την απλοποίηση των δικαιολογητικών συμμετοχής στους διαγωνισμούς χαμηλού προϋπολογισμού και την απλοποίηση των διαδικασιών εφαρμογής της σύμβασης.

Το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου, παρά τις προσδοκίες που είχαν δημιουργηθεί στον τεχνικό κόσμο για την αναμόρφωση του πολύπαθου Ν. 4412/16 περί δημοσίων συμβάσεων, δεν δίνει λύση στα παραπάνω προβλήματα.

Ξεκινώντας με τη στείρα μετάφραση του ορισμού του έργου από την ευρωπαϊκή Οδηγία, αρχίζει και διαφαίνεται η απουσία τεχνικού υποβάθρου στην επιτροπή που το συνέταξε. Συγχρόνως, με τη διατήρηση του ορισμού της προμήθειας ως έχει, ανοίγει διάπλατα η μετατροπή των έργων σε προμήθειες.

Δημιουργούνται συμβάσεις δύο ταχυτήτων: οι κάτω των 30.000 €, με απευθείας ανάθεση κι απλές διαδικασίες και οι άνω των 30.000 €, όπου οι απαιτήσεις εξομοιώνονται με όλους τους μεγάλους διαγωνισμούς, εξαφανίζοντας τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες αδυνατούν να αντέξουν το διοικητικό κόστος, τη γραφειοκρατία, τις προσφυγές, κλπ. Το δημόσιο επιβαρύνεται με ένα αναποτελεσματικό και δυσκίνητο μηχανισμό καθυστερήσεων.

Επίσης, η δήλωση αλήθειας των επιμετρήσεων αποτελεί ένα μέτρο αποποίησης ευθύνης των αναθετουσών αρχών και ένταξης του δηλωτικού δικαίου στα δημόσια έργα. Με αυτή τη δήλωση εισάγεται η ποινικοποίηση των δημοσίων έργων μέχρι και σε βαθμό κακουργήματος, ανάλογα με το χρηματικό ποσό της διαφοράς που θα προκύψει.

Επιπλέον, δεν αντιμετωπίζεται το θέμα των μεγάλων εκπτώσεων ή, στην καλύτερη περίπτωση, αντιμετωπίζεται αποσπασματικά, λαμβάνοντας μόνο υπόψη τον ευάλωτο και ως εκ τούτου αναξιόπιστο τρόπο υπολογισμού των Ασυνήθιστα Χαμηλών Προσφορών (ΑΧΠ). Χωρίς σαφείς οδηγίες δεν θα πρέπει ξεκινήσουν οι αιτιολογήσεις, διότι θα δημιουργηθούν επιπρόσθετες καθυστερήσεις και διοικητικό φορτίο στο σύστημα παραγωγής των έργων.

Χωρίς μελέτες, τεχνικές προδιαγραφές, ΕΤΕΠ, αναλυτικά τιμολόγια και προπαντός χωρίς εκπαίδευση δεν μπορούμε να συζητήσουμε για αναμόρφωση των δημοσίων συμβάσεων.

Τέλος, πρέπει να επισημάνουμε ότι παίρνει πλέον ανησυχητικές διαστάσεις, όσον αφορά τις επιβλέψεις, η τακτική της μεταφοράς ελεγκτικών αρμοδιοτήτων που είναι καθαρά ευθύνη του δημοσίου και του κρατικού μηχανισμού, στον ιδιωτικό τομέα. Στην κατεύθυνση αυτή, στο σχέδιο νόμου (άρθρο 58 και άρθρο 90) προβλέπεται η δημιουργία Μητρώου Επιβλεπόντων Ελεγκτών Μηχανικών, οι οποίοι θα έχουν σαν αντικείμενο την επίβλεψη έργων και μελετών. Επισημαίνουμε μάλιστα ότι στον εν λόγω Μητρώο προβλέπεται η εγγραφή μόνο Μηχανικών και όχι επιστημόνων άλλων ειδικοτήτων (π.χ. Γεωτεχνικών), **οι οποίοι επίσης εμπλέκονται στην μελέτη, κατασκευή και επίβλεψη πολλών κατηγοριών έργων, καθώς και στην εκπόνηση μελετών.**

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ

ΜΕΡΟΣ Α' - ΘΕΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ, ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ

Άρθρο 1 - Ορισμοί

Παρ.1.7 και 9

Το κείμενο της Οδηγίας αναφέρει: "building or civil engineering works" και μεταφράστηκε στο ΣΝ σε "συνόλου οικοδομικών εργασιών ή εργασιών πολιτικού μηχανικού" που επαρκεί για την επιτέλεση τεχνικής ή οικονομικής λειτουργίας. Με αυτή τη μετάφραση δίνεται η δυνατότητα σε μια σειρά κατασκευές να χαρακτηρίζονται προμήθειες και να δημοπρατούνται χωρίς μελέτες κι άδειες (π.χ. προκατασκευασμένες αίθουσες). Εάν αυτό συνδυαστεί και με τον ορισμό της προμήθειας, που παραμένει ίδιος, και μπορεί να περιλαμβάνει, παρεμπιπτόντως, εργασίες τοποθέτησης και εγκατάστασης» γίνεται αντιληπτό ότι ανοίγει ο δρόμος για τις συμβάσεις προμηθειών εις βάρος των έργων. Προτείνουμε την έκδοση σχετικής εγκυκλίου όπου θα αναλύονται λεπτομέρειες για συγκεκριμένες ομάδες αντικειμένων των δημοσίων συμβάσεων.

Παρ.2.4β

Προστίθεται ο ορισμός «Επιβλέπων Ελεγκτής Μηχανικός», στον οποίο μπορεί να ανατεθεί η επίβλεψη ή ο έλεγχος έργων προϋπολογισμού από 60.000 ευρώ έως 1.000.000. Για τις υπόλοιπες κατηγορίες έργων δεν υπάρχει πρόβλεψη. Προτείνουμε τον ορισμό «Επιβλέπων Ελεγκτής» και «Μητρώο Επιβλεπόντων Ελεγκτών», ώστε να υπάρχει η δυνατότητα συμμετοχής στο εν λόγω Μητρώο και επιστημόνων άλλων ειδικοτήτων.

Παρ.2.4γ

«Ψηφιακό αρχείο βαθμολόγησης» είναι το ηλεκτρονικό αρχείο που τηρεί η Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, στο οποίο εντάσσονται όλες οι τεχνικές εταιρείες που εκτελούν δημόσια έργα. Χρειάζεται προσοχή στα κριτήρια βαθμολόγησης και πως αυτά θα αξιοποιηθούν.

Άρθρο 16 – Τροποποίηση άρθρου 50 Ν. 4412/2016 - Δημόσιες συμβάσεις έργων με αξιολόγηση μελέτης

Παρ.6

Εισάγεται το κίνητρο της ταχείας αδειοδότησης σε έργα προϋπολογισμού μεγαλύτερου από 30.000.000 €. Είναι θετικό μέτρο και πρέπει να ισχύσει και σε έργα μικρότερου προϋπολογισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ

Άρθρο 5 - Τροποποίηση άρθρου 36 Ν. 4412/2016 - Υποχρέωση χρήσης – Λειτουργία ΕΣΗΔΗΣ

Στην πρόταση νόμου αναφέρεται η υποχρεωτική χρήση του ΕΣΗΔΗΣ για συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας άνω των 30.000 ευρώ (αντί για 60.000) εξαιρουμένου της απευθείας ανάθεσης. Προτείνεται να ισχύσει για άνω των 60.000 η υποχρεωτική χρήση του ΕΣΗΔΗΣ,

διότι είναι άκρως γραφειοκρατική η διαδικασία και προκαλεί διοικητική επιβάρυνση και καθυστερήσεις.

Άρθρο 7 - Τροποποίηση άρθρου 38 Ν. 4412/2016 - Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)

Επιπλέον στο ΚΗΜΔΗΣ καταχωρούνται στοιχεία της πρόσκλησης, της προκήρυξης ή της διακήρυξης. Προτείνουμε να εφαρμοστεί σε συμβάσεις έργων άνω του ορίου των απευθείας αναθέσεων, διότι είναι άκρως γραφειοκρατική η διαδικασία και προκαλεί διοικητική επιβάρυνση και καθυστερήσεις.

Άρθρο 11 - Τροποποίηση του 45 Ν. 4412/2016 - Συγκρότηση και τήρηση φακέλου δημόσιας σύμβασης

Η υποχρεωτική τήρηση ηλεκτρονικού φακέλου σύμβασης στο ΕΣΗΔΗΣ να ισχύσει στις συμβάσεις άνω του ορίου της απευθείας ανάθεσης. Η υποχρεωτική τήρηση των στοιχείων του φακέλου από τις Αναθέτουσες να παραμείνει ως έχει δηλαδή για 3 χρόνια μετά την οριστική παραλαβή.

Άρθρο 15 - Αντικατάσταση άρθρου 49 Ν. 4412/2016

Για τα έργα που έχουν υπαχθεί στο άρθρο 7Α του Ν. 2882/2001 να μην είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την εκκίνηση της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης έργου η κήρυξη των απαιτούμενων απαλλοτριώσεων καθώς και η ύπαρξη έκθεσης εκτίμησης, εξ αιτίας της γραφειοκρατίας που συνεπάγεται η όλη διαγωνιστική διαδικασία μέχρι τη συμβασιοποίηση του έργου. Προτείνουμε να διενεργούνται παράλληλα και να μην δίνεται εντολή έναρξης των εργασιών μέχρι να ολοκληρωθούν.

Άρθρο 19 – Αντικατάσταση άρθρου 58 Ν. 4412/2016 - Υπεργολαβία

Η προσθήκη ότι η αναθέτουσα αρχή θα ελέγχει την τεχνική ικανότητα του υπεργολάβου επί ποινή αποκλεισμού της προσφοράς είναι ανέφικτη σε αυτό το στάδιο διότι δεν προσδιορίζονται στον νόμο ούτε μπορούν να προσδιοριστούν στις διακηρύξεις κριτήρια για τον παραπάνω έλεγχο. Η επιλογή υπεργολάβου και του ποσοστού της υπεργολαβίας καθορίζεται από τον οικονομικό φορέα σε αυτό το στάδιο και μπορεί να δύναται να ελέγχεται μετά την υπογραφή της σύμβασης και σε όλη τη διάρκεια κατασκευής.

Άρθρο 21 - Τροποποίηση άρθρου 70 Ν. 4412/2016 - Ενημέρωση των υποψηφίων και των προσφερόντων

Η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται σε έργα με εκτιμώμενη αξία σύμβασης μεγαλύτερη του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ, να αναρτά στην ιστοσελίδα της δύο (2) τουλάχιστον μήνες πριν από τη διενέργεια του διαγωνισμού, τη μελέτη κατασκευής του έργου. Εκτιμούμε ότι θα καθυστερήσει τις διαδικασίες και προτείνουμε να είναι ένας μήνας.

Άρθρο 22 - Αντικατάσταση άρθρου 72 Ν. 4412/2016 - Εγγυήσεις

Η παράγραφος 2 αναφέρεται στους λόγους κατάπτωσης των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής και είναι ιδιαίτερα τιμωρητική στα εξής σημεία:

- Το να καταπίπτει η εγγύηση συμμετοχής αν ο προσφέρων υπέβαλε μη κατάλληλη προσφορά ή όταν υπέβαλε προσφορά που κρίθηκε από την αναθέτουσα αρχή ως ασυνήθιστα χαμηλή, είναι απαράδεκτο και δυσβάστακτο.

- Επιπρόσθετα, τι σημαίνει μη κατάλληλη προσφορά - ποια είναι τα κριτήρια; Τα εκ παραδρομής λάθη στην εγγυητική επιστολή συμμετοχής ή στην ΕΕΕΣ κλπ. να ακυρώνουν τον συμμετέχοντα.

- Με τον τρόπο υπολογισμού των ΑΧΠ που δημοσιεύθηκε στο παρόν ΣΝ, ο οποίος είναι ευάλωτος κι αναξιόπιστος, δημιουργούνται μεγάλες πιθανότητες να κληθεί ο οικονομικός φορέας για αιτιολόγηση. Χωρίς αντικειμενικά κριτήρια, αναλυτικά τιμολόγια κλπ. θα είναι έρμαιο στα χέρια των αναθετουσών αρχών, θα χάνει το έργο και θα του καταπίπτει και η εγγυητική.

Προτείνουμε να κηρύσσεται άκυρος και στις δύο περιπτώσεις. Επίσης, να μην ισχύσει η είσπραξη του ποσού της εγγύησης εάν δεν τελεσιδικήσουν οι προσφυγές με ένδικα ή ενδικοφανή μέσα. Επίσης θα πρέπει να γίνει σαφές ότι οι εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης, σύμφωνα και με τη κοινοτική οδηγία, υπολογίζονται ως ποσοστό επί του συμβατικού αντικειμένου. Ο προσδιορισμός σε ποσοστό επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης που αναφέρεται στο Σ/Ν, δημιουργεί σύγχυση.

Άρθρο 23 - Αντικατάσταση άρθρου 73 Ν. 4412/2016 - Λόγοι αποκλεισμού

Κακώς απαλείφεται η παράγραφος που αφορά στους λόγους αποκλεισμού για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας (ΣΕΠΕ). Προτείνουμε να ισχύσει για τις κατ' επανάληψη παραβιάσεις.

Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων του οικονομικού φορέα, εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της επιτροπής τριετούς θητείας που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, , που απαρτίζεται από:

- α) Έναν (1) εκπρόσωπο της ΕΑΑΔΗΣΥ, που εκτελεί χρέη προέδρου,
- β) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Ανάπτυξης
- γ) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υποδομών
- δ) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας και
- ε) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης

Στην παραπάνω επιτροπή προτείνουμε να συμπεριληφθεί ένας εκπρόσωπος των εργοληπτικών οργανώσεων κι ένας του οικείου επιμελητηρίου.

Άρθρο 24 - Αντικατάσταση άρθρου 74 Ν. 4412/2016 - Αποκλεισμός οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις

Θεσπίζεται μητρώο αποκλεισθέντων οικονομικών φορέων και μητρώο πληροφοριών που θα έχουν πρόσβαση οι αναθέτουσες και στα οποία θα καταχωρούνται στοιχεία σχετικά με την επαγγελματική αξιοπιστία και την εκτέλεση προηγούμενων συμβάσεων.

Προτείνουμε να μην ισχύσει η λειτουργία των παραπάνω μητρώων μέχρι να δημοσιοποιηθούν οι ειδικότεροι όροι του ΠΔ και των υπουργικών αποφάσεων.

Άρθρο 28 - Αντικατάσταση άρθρου 79 Ν. 4412/2016 - Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης

Προτείνουμε να μην ισχύσει η κατάργηση του ΤΕΥΔ για διαγωνισμούς κάτω των ορίων. Για τις απευθείας αναθέσεις να ισχύει η υπεύθυνη δήλωση.

Άρθρο 33 – Τροποποίηση άρθρου 88 Ν. 4412/2016 - Αսυνήθιστα χαμηλές προσφορές

Είναι ευάλωτος και ως εκ τούτου αναξιόπιστος ο τρόπος υπολογισμού των ΑΧΠ.

Σε καμία περίπτωση να μην εφαρμοστεί πριν την έκδοση υπουργικής απόφασης για την αιτιολόγηση. Επίσης προϋποθέτει άρτιες μελέτες, την ύπαρξη αναλυτικών τιμολογίων, τεχνικών προδιαγραφών κ.α..

Να διαγραφεί ότι τυχόν άρνησή του σημαίνει κήρυξη της προσφοράς του απαράδεκτης και κατάπτωση εγγυητικής.

Άρθρο 40 - Τροποποίηση άρθρου 97 Ν. 4412/2016 - Χρόνος ισχύος προσφορών

Είναι καθήκον της αναθέτουσας αρχής να έχει μεριμνήσει για παράταση πριν λήξει ο χρόνος ισχύος προσφοράς

Άρθρο 48 – Αντικατάσταση άρθρου 102 Ν. 4412/2016 - Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών

Το άρθρο αυτό αντιβαίνει προς την αρχή της τυπικότητας, που πρέπει να διέπει τις διαδικασίες σύναψης των δημοσίων συμβάσεων και αφήνει στις αναθέτουσες αρχές να πράξουν κατά το δοκούν κι απαξιώνονται οι διακηρύξεις.

Προτείνουμε στις διακηρύξεις να αναφέρονται επακριβώς τα συγκεκριμένα έγγραφα.

Άρθρο 44 – Αντικατάσταση άρθρου 103 Ν. 4412/2016 - Πρόσκληση για υποβολή δικαιολογητικών

Προβλέπεται πλέον η υποχρέωση της αναθέτουσας, εφόσον τα δικαιολογητικά που προσκομίζει ο προσωρινός ανάδοχος παρουσιάζουν ελλείψεις ή δεν προσκομισθούν, να καλεί τον προσωρινό ανάδοχο τόσο προς παροχή διευκρινίσεων επί των ήδη υποβληθέντων δικαιολογητικών όσο και προς συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών.

Επίσης προβλέπεται ότι η ποινή της κατάπτωσης της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής του προσωρινού αναδόχου επιβάλλεται στην περίπτωση που ο προσωρινός ανάδοχος έχει υποβάλλει εκ προθέσεως απατηλά ή πλαστά δικαιολογητικά.

Η χρήση της ως άνω διαδικασίας να μην εφαρμόζεται στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής στα δικαιολογητικά της τεχνικής προσφοράς.

Άρθρο 45 – Αντικατάσταση άρθρου 104 Ν. 4412/2016 - Χρόνος συνδρομής όρων συμμετοχής - Οψιγενείς μεταβολές

Οι προϋποθέσεις και οι απαιτήσεις συμμετοχής κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, μόνο με την υποβολή του ΕΕΕΣ, χωρίς να απαιτείται η υποβολή άλλων αποδεικτικών μέσων για το χρονικό εκείνο σημείο, ενώ, σε περίπτωση που ο υποψήφιος ανάδοχος δηλώσει αμελλητί στην αναθέτουσα αρχή μεταγενέστερες μεταβολές στο πρόσωπό του, δεν καταπίπτει η εγγύηση συμμετοχής σε βάρος του.

Η χρήση της ως άνω διαδικασίας να μην εφαρμόζεται στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη

προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής στα δικαιολογητικά της τεχνικής προσφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5 ΤΟΥ Ν. 4412/2016

Άρθρο 48 – Αντικατάσταση άρθρου 116 Ν. 4412/2016 - Επιλογή των διαδικασιών

Προτείνουμε να μην ζητείται η γνώμη της ΕΑΑΔΗΣΥ για τις απευθείας αναθέσεις.

Άρθρο 49 – Αντικατάσταση άρθρου 117 Ν. 4412/2016 - Δημόσιες συμβάσεις ήσσονος αξίας

Κακώς καταργείται η διαδικασία του συνοπτικού διαγωνισμού, διότι αποτελούσε εργαλείο των αναθετουσών αρχών ειδικά σε περιπτώσεις έκτακτων γεγονότων. Δημιουργούνται συμβάσεις δύο ταχυτήτων: με απευθείας ανάθεση μέχρι τις 30.000€ όπου είναι απλές οι διαδικασίες και οι άνω των 30.000€ όπου οι απαιτήσεις εξομοιώνονται με όλους τους μεγάλους διαγωνισμούς, εξαφανίζοντας τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες αδυνατούν να αντέξουν το διοικητικό κόστος, τη γραφειοκρατία, τις προσφυγές, κλπ. Το δημόσιο επιβαρύνεται με ένα αναποτελεσματικό και δυσκίνητο μηχανισμό γραφειοκρατίας και καθυστερήσεων.

Για την άρση των παραπάνω προτείνουμε να ισχύσει ειδική εθνική νομοθεσία για τα έργα κάτω του 1.000.000€

Άρθρο 50 – Αντικατάσταση άρθρου 118 Ν. 4412/2016 - Απευθείας ανάθεση

Το διάστημα μεταξύ €20.000 και €60.000 ευρώ, που ανήκε στη διαδικασία του συνοπτικού διαγωνισμού, «διαιρείται» σε δύο άνισα διαστήματα, το από €20.000 έως €30.000, στο οποίο η διαδικασία απλουστεύεται με τις διατάξεις της απευθείας ανάθεσης και το €30.000 έως €60.000, στο οποίο η διαδικασία περιπλέκεται, με υπαγωγή της στις διατάξεις των ανοικτών διαδικασιών, του ΕΣΗΔΗΣ της γραφειοκρατίας και της διοικητικής επιβάρυνσης.

Προτείνουμε τη μη κατάργηση του συνοπτικού διαγωνισμού ή τουλάχιστον την αύξηση του ορίου απευθείας αναθέσεων στις €50.000.

Άρθρο 53 – Αντικατάσταση άρθρου 120 Ν. 4412/2016 - Έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης

Η πρόσκληση υποβολής προσφοράς ειδικά σε συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών με εκτιμώμενη αξία άνω του ορίου των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ μέχρι και τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, δύναται να απευθύνεται και σε έναν μόνο οικονομικό φορέα και αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την κοινοποίηση της απόφασης ανάθεσης κι επιπλέον ότι δεν λαμβάνονται υπόψη προσφορές οικονομικών φορέων που δεν προσκλήθηκαν να υποβάλουν προσφορά.

Για τις δημόσιες συμβάσεις έργου άνω των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, η πρόσκληση για την υποβολή προσφοράς αποστέλλεται σε τουλάχιστον τρεις (3) οικονομικούς φορείς και αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ για τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την

κοινοποίηση της απόφασης ανάθεσης. Δεν αξιολογούνται προσφορές οικονομικών φορέων που δεν προσκλήθηκαν να υποβάλουν προσφορά.

Οι προσκλήσεις για την υποβολή προσφοράς στις συμβάσεις έργων, μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών να αναρτώνται και στην ιστοσελίδα του Τ.Ε.Ε., του ΓΕΩΤ.Ε.Ε., του ΕΒΕΑ κλπ..

Άρθρο 55 – Αντικατάσταση άρθρου 127 Ν. 4412/2016 - Έννομη προστασία κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία κατώτερη ή ίση των ορίων του άρθρου 118 και των δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 119

Χάνεται το δικαίωμα άσκησης άλλης ειδικής ή ενδικοφανούς διοικητικής προσφυγής για τις δημόσιες συμβάσεις από €30.000 € έως €60.000 €, η οποία θα υποβάλλεται στο Διοικητικό Εφετείο της έδρας της αναθέτουσας αρχής, το οποίο θα αποφαινεται αμετακλήτως.

Πρόκειται για δυσανάλογο βάρος για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις. Προτείνουμε την μη κατάργηση της ένστασης ενώπιον της αναθέτουσας αρχής για συμβάσεις αξίας έως €60.000 €.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΜΕΛΕΤΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άρθρο 57 – Αντικατάσταση άρθρου 136 Ν. 4412/2016 - Διοίκηση του έργου – Παρακολούθηση και επίβλεψη

Παρ. 3

Για την ορθή εφαρμογή της επίβλεψης από πιστοποιημένο ιδιωτικό φορέα θα προτείνονται:

1) Σε αναμονή των κριτηρίων επιλογής, θα πρέπει να επισημανθεί ότι δεν αρκούν απλώς τα κατάλληλα προσόντα του επιστημονικού προσωπικού για τους πιστοποιημένους ιδιωτικούς φορείς. Απαραίτητη προϋπόθεση θα πρέπει να είναι η στελέχωση των ιδιωτικών φορέων με έναν ελάχιστο αριθμό εγγεγραμμένων στο ΜΕΚ στελεχών.

2) Επίσης, θα πρέπει να προσδιοριστεί και ο χρόνος που θα επιλέγεται καθώς και η διαδικασία επιλογής από τις αναθέτουσες αρχές. Συμφωνούμε με τη δημιουργία μητρώου των επιβλεπόντων ελεγκτών ιδιωτικών φορέων, ανάλογα με τους προϋπολογισμούς και τις κατηγορίες των έργων και κλήρωση για την επιλογή τους, μετά την ανακήρυξη του αναδόχου.

3) Εκ των προτέρων ασυμβίβαστο μεταξύ μελετητή -επιβλέποντα ιδιωτικού φορέα-αναδόχου εργολήπτη.

Παρ. 5α

Προτείνουμε να υπάρχουν στάδια υποχρεωτικού ελέγχου.

Άρθρο 58 – Αντικατάσταση άρθρου 136Α Ν. 4412/2016 - Διοίκηση του έργου – Παρακολούθηση & Επίβλεψη έργων κάτω των ορίων – Μητρώο επιβλεπόντων ελεγκτών μηχανικών - Εξουσιοδοτική διάταξη

Εισάγεται ο θεσμός του Μητρώου Επιβλεπόντων Ελεγκτών Μηχανικών για έργα από 60.000 ευρώ και κάτω του 1.000.000 ευρώ, από το οποίο με κλήρωση θα ορίζεται ο Ιδιώτης

Επιβλέπων και θα ισχύουν ανάλογα και οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου ως προς την ευθύνη. Για την υπαγωγή τους στο μητρώο δεν αρκεί ο όρος «κατάλληλα προσόντα», αλλά η υποχρεωτική εγγραφή τους στο ΜΕΚ.

Για να καλυφθούν όλες οι κατηγορίες των έργων, προτείνουμε να ονομαστεί σε Μητρώο Επιβλεπόντων Ελεγκτών, ώστε να είναι δυνατή η εγγραφή σε αυτό και επιστημόνων άλλων ειδικοτήτων, πλην των Μηχανικών, όπως π.χ. οι Γεωτεχνικοί. Επίσης θα πρέπει, ανάλογα με τους προϋπολογισμούς των έργων, να εμπεριέχει και φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα), με έναν ελάχιστο αριθμό εγγεγραμμένων στο ΜΕΚ στελεχών.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. και των Εργοληπτικών οργανώσεων, ρυθμίζονται οι διαδικασίες ελέγχου, διαπίστευσης και τήρησης του μητρώου ελεγκτών μηχανικών καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 61 - Αντικατάσταση άρθρου 142 Ν. 4412/2016 - Ψηφιακό αρχείο βαθμολόγησης - Βαθμονόμιο

Καταργείται η Συμβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης του έργου και στη θέση του τίθεται μία νέα πρόβλεψη που αφορά στην υλοποίηση και την τήρηση ανεξαρτήτως των διαδικασιών και του πλαισίου δημοσίων συμβάσεων, ψηφιακής βαθμολόγησης – βαθμονομίου για όλες τις εταιρίες που εκτελούν ή πρόκειται να εκτελέσουν δημόσιο έργο.

Το ψηφιακό αρχείο βαθμολόγησης τηρείται στη Γενική Γραμματεία Υποδομών και περιλαμβάνει κριτήρια και βαθμούς ανά κριτήριο. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται όλα τα περαιτέρω.

Το άρθρο δεν μπορεί να ισχύσει πριν την έκδοση της ΥΑ.

Άρθρο 62 - Αντικατάσταση άρθρου 143 Ν. 4412/2016 - Κοινοποίηση στον ανάδοχο – εκπροσώπηση

Καταργείται ως πρόβλεψη η επικοινωνία με τηλεομοιοτυπία, σύμφωνα με τις επιταγές του άρθρου 98 του ν.4722/2020.

Προτείνουμε πριν την εξάλειψη της πανδημίας να μην ισχύσει, διότι ήδη παρουσιάζονται προβλήματα με την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και την τηλεεργασία.

Άρθρο 65 - Αντικατάσταση άρθρου 146 Ν. 4412/2016 - Ημερολόγιο του έργου

Καταργείται ο θεσμός της τήρησης έγγραφου ημερολογίου του έργου και πλέον καθιερώνεται η υποχρεωτική τήρηση από τον ανάδοχο ηλεκτρονικού ημερολογίου του έργου, σε ελεύθερο λογισμικό ευρείας χρήσης.

Προτείνουμε να εφαρμοστεί σε έργα προϋπολογισμού άνω του 1.000.000 €, διότι είναι δυσβάστακτο και δυσανάλογο το κόστος για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις.

Άρθρο 66 - Αντικατάσταση άρθρου 147 Ν. 4412/2016 - Προθεσμίες

Καταργείται η πρόβλεψη περί ενδεικτικών και αποκλειστικών προθεσμιών. Προβλέπεται αναμόρφωση της οριακής προθεσμίας και ο ανάδοχος δεσμεύεται από τη σύμβαση του έργου να συνεχίσει την κατασκευή του για επιπλέον της αρχικής προθεσμίας χρονικό διάστημα, ίσο προς το ένα δεύτερο (1/2) αυτής και πάντως όχι μικρότερο των τριών (3) μηνών (οριακή προθεσμία). Η οριακή προθεσμία αρχίζει την επομένη της λήξης της συμβατικής προθεσμίας και

κατά τη διάρκεια της μπορεί η Προϊσταμένη Αρχή να χορηγεί παρατάσεις, κατόπιν εισήγησης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, χωρίς αίτηση του αναδόχου. Μετά την πάροδο της οριακής προθεσμίας, η σύμβαση διαλύεται,

Να μην εφαρμοστεί σε έργα μικρού προϋπολογισμού, που συνήθως έχουν και μικρή συνολική προθεσμία εκτέλεσης μικρότερης των πέντε μηνών.

Άρθρο 68 - Αντικατάσταση άρθρου 149 Ν. 4412/2016 - Ρήτρα πρόσθετης καταβολής (πριμ)

Καθιερώνεται ως κανόνας η πρόβλεψη περί παροχής πριμ ενωρίτερης παράδοσης του έργου, εφόσον ο χρόνος παράδοσης του έργου είναι μικρότερος κατά 10% από τον ορισθέντα στην σύμβαση. Η πρόσθετη καταβολή υπολογίζεται ως ποσοστό της αρχικής συμβατικής αξίας και το συνολικό ύψος της δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) της αξίας της συμβατικής δαπάνης του έργου. Η πρόσθετη καταβολή καταβάλλεται με την εμπρόθεσμη ολοκλήρωση του συμβατικού αντικείμενου.

Είναι θετικό μέτρο για την επιτάχυνση υλοποίησης των συμβάσεων, αρκεί να προβλέπεται στις διακηρύξεις.

Άρθρο 69 - Αντικατάσταση άρθρου 150 Ν. 4412/2016 - Προκαταβολές

Είναι θετικό ότι θεσπίζεται ο κανόνας της χορήγησης προκαταβολής μόνο μέσω δεσμευμένου τραπεζικού λογαριασμού και η διάθεση ποσών εξ' αυτού κατόπιν ελέγχου της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και απόδειξης από τον ανάδοχο ότι τα ποσά αυτά θα διατεθούν αποκλειστικά για τις ανάγκες του έργου. Παραβίαση των σχετικών υποχρεώσεων επισύρει την άμεση επιστροφή της προκαταβολής ακόμη και του μέρους που έως τότε διατέθηκε.

Άρθρο 70 - Αντικατάσταση άρθρου 151 Ν. 4412/2016 - Επιμετρήσεις

Σύμφωνα με το άρθρο, τα επιμετρητικά στοιχεία υποβάλλονται από τον ανάδοχο στους επιβλέποντες με δήλωση περί της αληθείας τους κι αποτυπώνονται διακριτά οι συμβατικές από τις εξωσυμβατικές ποσότητες που εκτέλεσε ο ανάδοχος, κατόπιν εντολών της υπηρεσίας και υποβάλλονται, από τον ανάδοχο, στη διευθύνουσα υπηρεσία με δήλωση περί της αληθείας τους.

Ο προϊστάμενος της διευθύνουσας υπηρεσίας δύναται οποτεδήποτε να διατάξει τη συνολική ή δειγματοληπτική ενδεικτική επαλήθευση, οιασδήποτε υποβληθείσας επιμέτρησης, σε κάθε όμως περίπτωση υποχρεούται να προβεί σε δειγματοληπτικό ενδεικτικό έλεγχο επαλήθευσης επιμετρήσεως, σε αριθμό που αντιστοιχεί σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) των επιμετρήσεων που υποβλήθηκαν ή τουλάχιστον μιας εξ αυτών, αν υποβάλλονται λιγότερες από δέκα επιμετρήσεις.

Αν διαπιστωθεί υποβολή ανακριβούς ή εκ προθέσεως αναληθούς επιμέτρησης, καλείται ο ανάδοχος, με πρόσκληση της διευθύνουσας υπηρεσίας, να υποβάλλει, εντός ταχθείσης με την πρόσκληση προθεσμίας, που δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριών (3) ημερών και μεγαλύτερη των δέκα (10) ημερών, τα πραγματικά επιμετρητικά στοιχεία και να παράσχει εξηγήσεις. Ως ανακριβείς θεωρούνται οι επιμετρήσεις που φέρουν προφανή υπολογιστικά σφάλματα ή παραλείψεις ή αναφορά λανθασμένου άρθρου του τιμολογίου και δεν μπορούν να αποδοθούν σε πρόθεση του αναδόχου να εξαπατήσει τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Ως εκ προθέσεως αναληθείς επιμετρήσεις νοούνται οι επιμετρήσεις που εκ προθέσεως περιέχουν

αναληθή επιμετρητικά στοιχεία. Οι ανακριβείς ή εκ προθέσεως αναληθείς επιμετρήσεις διορθώνονται οποτεδήποτε με πρωτοβουλία του αναδόχου ή της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Κατά των αποφάσεων της διευθύνουσας χωρεί ένσταση.

Αν υποβληθούν ανακριβείς ή εκ προθέσεως αναληθείς επιμετρήσεις και εφόσον τούτες είχαν ως συνέπεια την πληρωμή λογαριασμού, συντάσσεται σε βάρος του αναδόχου με απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας αρνητικός λογαριασμός για την επιστροφή του τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού, προσαυξημένου κατά ποσοστό τρία τοις εκατό (3%), ως ειδικής ποινικής ρήτρας.

Σε περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της παρ.4 ή ο ανάδοχος καθ' υποτροπή προβαίνει στην υποβολή αναληθών επιμετρήσεων, αυτός κηρύσσεται υποχρεωτικά έκπτωτος με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής, η οποία εκδίδεται κατόπιν εισήγησης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και καταπίπτει σε βάρος του η εγγύηση καλής εκτέλεσης. Ως υποτροπή θεωρείται ιδίως η υποβολή τουλάχιστον τριών (3) αναληθών επιμετρήσεων. Κατά της απόφασης έκπτωσης χωρεί ένσταση.

Αναφορικά με τις αφανείς εργασίες που η επαλήθευσή τους είναι δύσκολη μετά τη διενέργεια των σχετικών εργασιών, θεσπίζεται η υποχρέωση του αναδόχου όχι μόνο να γνωστοποιεί τη διενέργεια των σχετικών εργασιών και να προσκαλεί τον επιβλέποντα να ελέγξει αυτές πριν την επικάλυψή τους, αλλά ιδρύεται και η υποχρέωση του αναδόχου να διατηρεί φωτογραφικό ψηφιακό αρχείο με όλες τις αφανείς εργασίες, το οποίο ο επιβλέπων του έργου αποστέλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία μαζί με τη σχετική έκθεσή του. Επεκτείνεται η ρύθμιση των επιμέρους επιμετρήσεων και για την τελική επιμέτρηση.

Πρόκειται για ένα μέτρο αποποίησης ευθύνης των αναθετουσών αρχών και ένταξης του δηλωτικού δικαίου στα δημόσια έργα. Η δήλωση αλήθειας για να εφαρμοστεί προϋποθέτει καλές μελέτες, τεχνικές προδιαγραφές, αναλυτικά τιμολόγια και την αφομοίωση μιας άλλης κουλτούρας δικαίου, αγγλοσαξονικού χαρακτήρα, διαφορετικής αντίληψης από αυτής που εφαρμόζοταν μέχρι σήμερα που απορρέει από το σύνταγμα μας. Με αυτή τη δήλωση εισάγεται η ποινικοποίηση των δημοσίων έργων μέχρι και σε βαθμό κακουργήματος ανάλογα με το χρηματικό ποσό της διαφοράς που θα προκύψει.

Με αρκετά αθώο τρόπο, δίδεται ο διαχωρισμός σε ανακριβείς και εκ προθέσεως αναληθείς επιμετρήσεις ενώ θα έπρεπε να υπάρχει και μία τάξη μεγέθους, οριζόμενη σε ποσοστό επί των επιμετρήσεων π.χ. 10%.

Επίσης η δήλωση αλήθειας θα ισχύει μέχρι την οριστική παραλαβή και όχι μέχρι τότε ο προϊστάμενος της διευθύνουσας υπηρεσίας θα δύναται οποτεδήποτε να διατάξει τη συνολική ή δειγματοληπτική ενδεικτική επαλήθευση, οιασδήποτε υποβληθείσας επιμέτρησης, δηλαδή μέχρι το χρόνο παραγραφής των εν δυνάμει αδικημάτων.

Άρθρο 84 - Αντικατάσταση άρθρου 170 Ν. 4412/2016 - Ενιαίο Σύστημα Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών (ΕΣΤΙΜ-ΤΕΜ)

Παρ. 3, παρ. 5, παρ. 7

Αναφέρεται ότι «Η εταιρία είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, μη-κερδοσκοπικού χαρακτήρα, και λειτουργεί σε ανταποδοτική βάση. Στη διοίκηση της εταιρίας εκπροσωπούνται ισότιμα όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη που εμπλέκονται στην παραγωγή των τεχνικών έργων ή στην προαγωγή της τεχνολογίας των έργων αυτών».

Θεωρούμε απαραίτητη και τη συμμετοχή εκπροσώπου του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. στην εν λόγω εταιρεία.

Άρθρο 90 – Προσθήκη άρθρου 183Α στο Ν. 4412/2016 – Μητρώο Επιβλεπόντων Ελεγκτών Μηχανικών

Ισχύουν τα ίδια με την παρατήρηση που κάναμε στο άρθρο 58. Προτείνουμε τη μετονομασία του μητρώου σε Μητρώο Επιβλεπόντων Ελεγκτών, ώστε να είναι δυνατή η εγγραφή σε αυτό και επιστημόνων άλλων ειδικοτήτων, πλην των Μηχανικών, όπως π.χ. οι Γεωτεχνικοί. **Επισημαίνεται ότι, όσον αφορά τις μελέτες που εκπονούν οι Γεωτεχνικοί μελετητές, η επίβλεψή τους από ελεγκτές Μηχανικούς είναι αδύνατη, διότι αυτοί δεν έχουν τις σχετικές γνώσεις ούτε τα αντίστοιχα επαγγελματικά δικαιώματα.**

Με εκτίμηση,
Πρόεδρος του Δ.Σ. του ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
Αν. Μαρμαλής

